

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 47/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. februára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 150/03 a pod sp. zn. 17 C 161/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2006 doručená a 5. marca 2007 doplnená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 150/03 a pod sp. zn. 17 C 161/03.

Z obsahu sťažnosti a jej doplnenia vyplynulo, že:

«Sťažovateľ uplatňuje námietku zaujatosti sudcov Ústavného súdu: JUDr. B., JUDr. B., JUDr. M. a žiada o ich vylúčenie v tomto konaní pre bezrozmernú zaujatosť v minulosti proti osobe sťažovateľa, keď si dovolili nerešpektovať rozsudok Európskeho súdu č. 46844/99 a č. 57678/00.

Sťažovateľ žiada súd o ustanovenie advokáta na zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom z dôvodov; je bez príjmov, je plne invalidný bez možnosti zárobku, porušovateľ zjavne nekoná. (...)

Sťažovateľ podal žalobu na Okresný súd Bratislava II dňa 18. 11. 2003 pod sp. zn.: 18 C 150/2003, zákonným sudcom sa stal JUDr. M. S.

Dňa 31. 05. 2004 vykonal sťažovateľ opravu odporcu. (...)

Bez poznania dôvodu vo veci došlo k zmene spisovej značky a zmene zákonného sudcu. Nová sp. zn.: 17 C 161/2003 a zákonným sudcom sa stala Mgr. M. P.

Týmto činom došlo k porušeniu ústavného práva podľa čl. 48 ods. 1 - nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. (...)

Nová nezákonná sudkyňa P. sa od počiatku začala správať nepriateľsky a vykonávať protizákonne úkony, inak jalové, bez odstránenia právnej neistoty.

Výzvou zo dňa 04. 04. 2005 sa nezákonná sudkyňa domáhala zbytočných úkonov ako je vyplňovanie a potvrdzovanie tlačív o majetkových pomeroch- čím sťažovateľa iba šikanovala, a navyšovala finančnú škodu za poplatky za potvrdenie a kópie.

Nezákonná sudkyňa napokon vydala uznesenie 17 C 161/03-143, ktorým nepriznala oslobodenie od súdnych poplatkov, pritom úmyselne skresľovala majetkové pomery sťažovateľa ich nadhodnocovaním a klamaním, uznesenie je zo dňa 27. 04. 2005.

Sťažovateľ sa odvolal proti protizákonnému uzneseniu dňa 16. 05. 2005. (...)

Prikladám dôkaz o postúpení súdneho spisu odvolaciemu súdu až dňa 20. 06. 2005, po zbytočných prieťahoch, nie do 10 dní.

Sťažovateľ podal námietky voči sudkyňi P. dňa 21. 07. 2005. (...)

Odvolační soud v konání 6 Co 216/05-152 zo dňa 27. 07. 2005 uznesenie sudkyne P. zrušil ako jalové uznesenie, o ktorom nemal súd vôbec rozhodovať. Oslobodenie od poplatkov vyplývalo priamo zo zákona.

Šlo o chybné rozhodovanie sudkyne P., konané iba za účelom výroby obštrukcií, proti osobe sťažovateľa. Osoba sudkyne P. je súčasťou organizovanej skupiny „Komanda sudcov“ na Okresnom súde Bratislava II, ktorá si dôsledne plní protizákonne činnosti voči osobe sťažovateľa spôsobom porušujúcim zákony, Ústavu SR a medzinárodné dohovory; maria žaloby podané sťažovateľom úskokmi, vymáhaním súdnych poplatkov, vymáhaním poplatkov za odvolanie proti protizákonnému rozhodnutiu komanda, robia všetko za účelom zmarenia základných ľudských práv s ústavnými právami sťažovateľa. (...)

Sťažovateľ podal opakované sťažnosti na zbytočné prieťahy v konaní, na protiústavnú zmenu sudcu, ale nikdy sa odpovede nedočkal, k odstráneniu prieťahov nedošlo. (...)

Sťažovateľ požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie veci o náhrade škody spôsobenej štátom podľa zákona č. 58/1969 Zb. čím naplnil podmienku zákona na umožnenie zažalovania štátu Slovenská republika. Žiadosť podaná dňa 09. 01. 2006. MS SR doteraz neodpovedalo. (...)

Sťažovateľ už využil aj právo na podanie sťažnosti na Európsky súd pre ľudské práva, kde bola sťažnosť prijatá pod č. 26456/06 zo dňa 26. 06. 2006. (...)

Sťažovateľ navrhuje petit:

Okresný súd Bratislava II vo veci 18 C 150/03, 17 C 161/03 porušuje základné práva MUDr. D. B. podľa čl. 48 ods. 1, ods. 2 a podľa čl. 6 medzinárodného dohovoru v znení protokolu č.11.

Okresný súd Bratislava II je povinný zaplatiť MUDr. D. B. primerané zadostučinenie vo výške 200.000.- Sk do 15 dní od doručenia nálezu Ústavného súdu.

Okresný súd Bratislava II je povinný zaplatiť MUDr. D. B. zadostučinenie podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, škodu ktorú požaduje podľa žaloby sp. zn. 17 C 161/03 do 15 dní od doručenia nálezu Ústavného súdu.

Okresný súd Bratislava II je povinný zaplatiť trovy konania pred Ústavným súdom, trovy advokáta, trovy Ústavného súdu bezodkladne od právoplatnosti rozhodnutia Ústavným súdom.

Okresný súd je povinný vo veci 17 C 161/03 bezodkladne konať.»

2. Sťažovateľ v danej veci namietal medzi inými aj zaujatosť sudcu ústavného súdu L. M., člena I. senátu.

3. Uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 45/07-9 z 5. apríla 2007 bolo rozhodnuté, že sudca ústavného súdu L. M. nie je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v tejto veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

1. Predmetom sťažnosti je predovšetkým tvrdenie sťažovateľa, že postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 150/03 a pod sp. zn. 17 C 161/03 bolo porušené jeho základné právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

V situácii, keď podľa presvedčenia sťažovateľa v danej veci došlo k protiprávnej zmene zákonného sudcu a súčasne konajúcu sudkyňu nemožno považovať za zákonnú, sťažovateľ mohol a aj postupoval v zmysle § 15a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, teda namietal skutočnosti, pre ktoré považoval ním označenú sudkyňu za vylúčenú. O tejto

námietke zaujatosti rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), keď uznesením č. k. 6 NcC 14/06-160 zo 4. júla 2006 rozhodol, že:

„Sudkyňa Okresného súdu Bratislava II Mgr. M. P. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Okresnom súde Bratislava II, pod sp. zn. 17 C 161/03.“

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia krajského súdu (ktoré inak sťažovateľ osobitne ani nenapadol sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy) vyplýva, že: *«Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že na Okresný súd Bratislava II napadla vec navrhovateľa: MUDr. D. B., bytom B. proti odporcovi Okresný úrad práce B., o náhradu škody vo výške 25.371,- Sk, a nemajetkovú ujmu 5.000.000,- Sk dňa 18. 11. 2003 pod sp. zn. 18 C 150/03, ktorá bola pridelená sudcovi Okresného súdu Bratislava II JUDr. M. S., ktorý úpravou zo dňa 16. 12. 2003 nechal spis vyznačiť ako skončený „inak“, keďže zistil, že na súd prvého stupňa dňa 14. 11. 2003 napadla vec navrhovateľa: MUDr. D. B., bytom B. proti Okresnému úradu B., o náhradu škody vo výške 25.371,- Sk a nemajetkovej ujmy vo výške 5.000.000,- Sk, ktorá je vedená pod sp. zn. 17 C 161/03 a bola pridelená zákonnej sudkyňi Mgr. M. P.»*

Podľa názoru ústavného súdu - už aj vzhľadom na citované skutočnosti - právny názor krajského súdu o nevyhlúčení sudkyne M. P. z prerokovania a rozhodovania vecí vedenej Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 17 C 161/03 je zdôvodnený dostatočným spôsobom. Krajský súd na zásadné námietky sťažovateľa zaujal relevantné stanovisko, ktoré aj ústavný súd považuje za ústavne konformné. Pretože ústavný súd nezistil dôvody, ktoré by mohli spochybniť právne závery krajského súdu alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, v tejto časti sťažnosť odmietol, ako zjavne neopodstatnenú.

2. Zo sťažnosti tiež vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 150/03 a pod sp. zn. 17 C 161/03.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Z prehľadu procesných úkonov, ktoré vyplývajú zo súdneho spisu sp. zn. 17 C 161/03 je zrejmé, že napadnuté konanie sa začalo na okresnom súde 14. novembra 2003 podaním nekvalifikovaného návrhu na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy proti Okresnému úradu práce B. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 17 C 161/03 a bola pridelená sudkyni M. P. Obdobný žalobný návrh podal sťažovateľ okresnému súdu aj 18. novembra 2003, pričom táto vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 18 C 150/03 a bola pridelená sudcovi M. S., «ktorý úpravou zo dňa 16. 12. 2003 nechal spis vyznačiť ako skončený „inak“, keďže zistil, že na súd prvého stupňa dňa 14. 11. 2003 napadla» rovnaká vec. Vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 18 C 150/03 teda nemohlo dôjsť k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože toto konanie bolo skončené po jednom mesiaci.

Dňa 31. mája 2004 sťažovateľ doručil okresnému súdu podanie označené ako „Oprava vyznačeného odporcu“. V zmysle tohto podania sťažovateľ označil za odporcu Slovenskú republiku, v zastúpení Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 161/03-128 z 8. septembra 2004 pripustil, aby z konania vystúpil doterajší odporca a na jeho miesto vstúpil ostatne označený odporca, a potom zaslal sťažovateľovi tlačivo „potvrdenie o osobných a majetkových pomeroch“ za účelom rozhodnutia o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov. V apríli 2005 sťažovateľ vrátil súdu vyplnené tlačivo. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 161/03-143 z 27. apríla 2005

nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu neúplné odvolanie, ktoré musel na výzvu súdu dopĺňať. Spis sa potom nachádzal na krajskom súde, ktorý svojím uznesením č. k. 6 Co 216/05-152 napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil. Okresný súd opätovne začal vykonávať procesné úkony, keď 9. januára 2006 sťažovateľ doručil súdu podanie označené ako „*Oprava podania*“, ktorým žiadal „*postup súdu podľa zákona č. 58/1969 Zb.*“ Sťažovateľ zároveň oznámil súdu, že „*ruší pôvodného odporcu Okresný úrad práce Bratislava II*“, pričom názov odporcu má podľa neho znieť: „*Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti SR*“. Dňa 19. júna 2006 bol spis doručený krajskému súdu, aby rozhodol o námietke zaujatosti. Krajský súd už citovaným uznesením zo 4. júla 2006 č. k. 6 NcC 14/06-160 nevytlúčil sudkyňu M. P. z prerokovania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 17 C 161/03. Dňa 22. augusta 2006 okresný súd uznesením č. k. 17 C 161/03-163 pripustil, aby z konania vystúpil doterajší odporca a na jeho miesto vstúpila „*Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR*“. Po vyjadrení odporcu sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, pričom po pojednávaní 29. marca 2007 bolo súdu doručené podanie sťažovateľa, v ktorom okrem iného opätovne upresňuje, kto je odporcom v konaní. Sťažovateľ označil za odporcu štát, Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ale aj Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 161/03-195 zo 7. mája 2007 pripustil, aby do konania ako odporca v druhom rade vstúpila Slovenská republika zastúpená Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Dňa 22. mája 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito, s tým, že súd rozhodne o ďalšom procesnom návrhu sťažovateľa. Po zadovážení aktuálnej dokumentácie 12. júla 2007 okresný súd uznesením č. k. 17 C 161/03-249 ustanovil sťažovateľovi advokáta.

Z uvedených skutočností prima facie vyplýva, že k predĺženiu napadnutého konania prispel predovšetkým samotný sťažovateľ tým, že podal nekvalifikovaný návrh, ktorý neustále menil, upresňoval subjekt na strane žalovanej strany, ale aj samotný žalobný návrh. Okrem toho neúspešne namietal zaujatosť zákonnej sudkyne, nie vždy reagoval na výzvu okresného súdu včas. Rovnako k tomu prispela aj opakovaná potreba dokladovania jeho osobných, majetkových a zárobkových pomerov vzhľadom na jeho žiadosť o oslobodenie

od súdnych poplatkov a ustanovenia právneho zástupcu v konaní, pričom tieto návrhy nepodával naraz, ale s veľkým časovým odstupom.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojím postupom sám znemožnil okresnému súdu plynulo konať, pretože konanie v súlade s čl. 48 ods. 2 ústavy predpokladá tiež žalobný návrh, ktorý spĺňa zákonom ustanovené náležitosti, pričom v danom prípade tieto podmienky splnené neboli (mutatis mutandis I. ÚS 128/03, I. ÚS 252/06).

Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priesťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priesťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Postup okresného súdu v danej veci - napriek jednému opodstatnene namietanému obdobiu v roku 2004 - sa zjavne nevyznačuje takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priesťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v označenom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2008